

Sygn. akt II K 316/13

1 Ds. 378/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 listopada 2013 r.

Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej Wydział II Karny, w składzie:

Przewodniczący: SSR Radosław Gluza

Protokolant: Agnieszka Chmielowiec

przy udziale prokuratora ---

po rozpoznaniu na rozprawie w dniach 08 października 2013 r., 12 listopada 2013r.

sprawy

M. G. (G.)

syna S. i Z. z d. S.

ur. (...) w W.

oskarżonego o to, że

w dniu 19 kwietnia 2012 roku w Ś., przy ul. (...) w punkcie sprzedaży „M. – części do pojazdów mechanicznych”, działając wspólnie i w porozumieniu z innymi nieustalonymi osobami, podczas zawierania umowy o kredyt konsumencki na zakup towarów i usług nr (...), doprowadził (...) Finanse S.A. z siedzibą we W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 20.000 złotych, w ten sposób, że przedkładając własny dowód osobisty oraz uprzednio otrzymane od nieustalonej osoby, podrobione zaświadczenie o zatrudnieniu i wysokości zarobków, wprowadził w błąd (...) Finanse S.A. i jego partnera co do autentyczności ww. zaświadczenia o zatrudnianiu oraz co do zamiaru i możliwości wywiązania się z zobowiązania spłaty kredytu i dokonał zakupu w systemie ratalnym pojazdu typu quad (...) 500 nr VIN (...),

tj. o przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

orzeka:

I. uznaje oskarżonego **M. G.** za winnego tego, że w dniu 19 kwietnia 2012 roku w sklepie (...) do (...) Mechanicznych” przy ul. (...) w Ś., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wspólnie i w porozumieniu z innymi nieustalonymi osobami, podczas zawierania z upoważnionym pracownikiem sklepu umowy pożyczki na zakup towarów i usług nr (...), złożył nierzetelne pisemne oświadczenie o zatrudnieniu w firmie (...) w L. oraz uzyskiwanych zarobkach, które to oświadczenie dotyczyło okoliczności o istotnym znaczeniu dla uzyskania pożyczki, wprowadzając w ten sposób (...) S.A. we W. w błąd co do zamiaru i możliwości wywiązania się z zawartej umowy pożyczki, w wyniku czego uzyskał pożyczkę w wysokości 20.205,10 zł na zakup quada m-ki C. (...), czym doprowadził (...) S.A. we W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem, tj. popełnienia przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. i art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to, na podstawie art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k., wymierza mu karę 1 (jednego) roku i 2 (dwóch) miesięcy pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 69 § 1 i § 2 k.k. oraz art. 70 § 1 pkt. 1 k.k. warunkowo zawiesza oskarżonemu wykonanie wymierzonej mu kary pozbawienia wolności na okres 3 (trzech) lat próby;

III. na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzeka wobec oskarżonego **M. G.** środek karny w postaci obowiązku naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem, poprzez zapłatę na rzecz (...) S.A. we W. kwoty 20.205,10 zł (dwadzieścia tysięcy dwieście pięć złotych dziesięć groszy);

IV. na podstawie art. 230 § 2 k.p.k. zwraca (...) S.A. we W. dowód rzeczowy w postaci umowy o kredyt konsumencki na zakup towarów i usług nr (...), ujęty w wykazie dowodów rzeczowych Nr 1/129/13 pod poz. 1, przechowywany w aktach sprawy, na k. 19;

V. na podstawie art. 230 § 2 k.p.k. zwraca B. M. dowód rzeczowy w postaci protokołu przekazania pojazdu (...) 500 z dnia 19.04.2013r., ujęty w wykazie dowodów rzeczowych Nr I/129/13 pod poz. 2, k. 119 a.s., przechowywany w aktach sprawy, na k. 64;

VI. na podstawie art. 230 § 2 k.p.k. zwraca M. B. dowód rzeczowy w postaci faktury VAT nr (...) z dnia 25.04.2012r., ujęty w wykazie dowodów rzeczowych Nr I/129/13 pod poz. 3, k. 119 a.s., przechowywany w aktach sprawy, na k. 68;

VII. na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. i art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973r. o opłatach w sprawach karnych zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych w tym opłaty, zaliczając je na rachunek Skarbu Państwa.

UZASADNIENIE WYROKU

Na podstawie przeprowadzonego przewodu sądowego ustalono następujący stan faktyczny:

Oskarżony M. G. zamieszkuje w B.. Nie ma stałej pracy, trudni się słabo płatnymi pracami dorywczymi.

Dowód:

częściowo wyjaśnienia oskarżonego M. G. k. 102-103.

W dniu 19 kwietnia 2012r. M. G. stał przy bramie wjazdowej na terenie byłego PGR w B. wraz z A. M. oraz innymi osobami. W pewnej chwili do stojących osób podjechał samochód. Będąca w pojeździe młoda kobieta przez uchyloną powiedziała obecnym, że jest do wykonania praca – sprzątanie na budowie. Ofertą kobiety zainteresował się M. G., który podejmował się tego typu prac dorywczych. Oskarżony wsiadł do samochodu i odjechał wraz z kobietą i towarzyszącym jej mężczyzną.

Dowód:

częściowo wyjaśnienia oskarżonego M. G. k. 102-103,

zeznania świadka A. M. k. 37,

zeznania świadka A. G. k. 38.

M. G., po rozmowie z kobietą, zgodził się dokonać dla niej zakupu w systemie sprzedaży ratalnej, za co miał otrzymać kwotę 400 zł. W związku z powyższym udał się wraz z kobietą i mężczyzną, na ulicę (...) w Ś. gdzie mieści się sklep motoryzacyjny „M. Części do (...) Mechanicznych”. Wcześniej otrzymał od nich wypisane na jego dane zaświadczenie o zatrudnieniu i zarobkach osiągniętych w firmie (...) z siedzibą w L., w której w rzeczywistości nigdy nie pracował.

Dowód:

częściowo wyjaśnienia oskarżonego M. G. k. 102-103,

zeznania świadka A. G. k. 38,

zeznania świadka E. Ż. k. 39.

Sklep motoryzacyjny „M. Części do (...) Mechanicznych” w Ś., należy do P. M., który prowadzi działalność gospodarczą jako osoba fizyczna. P. M. ma w ofercie swojej firmy m.in. sprzedaż ratalną pojazdów. W tym zakresie kooperuje on m.in. z (...) S.A. we W. (dalej jako (...) S.A.), z którą ma zawartą umowę o współpracy w zakresie sprzedaży ratalnej towarów. P. M. oraz jego brat B. M. posiadają pełnomocnictwo (...) S.A. do zawierania umów w jej imieniu.

Dowód:

zeznania świadka B. M. k. 26-27, 59-60, 151-152

zeznania świadka M. P. k. 1-3,

umowa o współpracy, k. 6 – 18.

Po wejściu do sklepu (...) zgłosił sprzedawcy B. M. chęć zakupu w systemie ratalnym quada m-ki C. (...) o wartości 20.000 zł, który wybrali jego towarzysze, po czym okazał mu dowód osobisty i zaświadczenie o zatrudnieniu.

Dowód:

zeznania świadka B. M. k. 26-27, 59-60, 151-152

częściowo wyjaśnienia oskarżonego M. G. k. 102-103.

B. M. wprowadził dane dotyczące osoby oskarżonego, jego zatrudnienia i wysokości zarobków oraz wnioskowanego przedmiotu kredytowania do systemu informatycznego (...) S.A. Oferta zawarcia umowy pożyczki przez M. G. została pozytywnie zweryfikowana przez system, została wydana decyzja o jej przyjęciu, bez potrzeby przedkładania zaświadczenia o zatrudnieniu. Warunkiem zawarcia umowy, było jednakże złożenie przez kredytobiorcę pisemnego oświadczenia o zatrudnieniu i osiągniętych zarobkach.

Dowód:

zeznania świadka B. M. k. 26-27, 59-60, 151-152

zeznania świadka M. P. k. 1-3,

W związku z tym, B. M. sporządził druk umowy pożyczki – „o kredyt konsumencki na zakup towarów i usług nr (...). W pkt V umowy zatytułowanym „oświadczenia kredytobiorcy” został zawarty zapis, iż kredytobiorca oświadcza, że został poinformowany o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych lub stwierdzających nieprawdę dokumentów lub nierzetelnych oświadczeń oraz za wprowadzenie w błąd w celu uzyskania kredytu konsumenckiego (art. 297 Kodeksu karnego), oraz potwierdza wiarygodność podanych przez siebie poniżej danych: osiąga miesięczne dochody w wysokości (średnia z trzech ostatnich miesięcy): 2.934,00 zł netto z tytułu umowy o pracę, (...) E. Ż. (nazwa zakładu pracy), 55-340 (...), (...) 47, (...) (kod, miejscowość, ulica, nr budynku, telefon), zatrudniony od 2008-02-04 na czas nieokreślony (okres zatrudnienia), polernik (zajmowane stanowisko), (...) (NIP zakładu pracy), ponad 100 (ilość zatrudnionych), nie znajduje się w okresie wypowiedzenia umowy o pracę.

Dowód:

zeznania świadka B. M. k. 26-27, 59-60, 151-152

zeznania świadka M. P. k. 1-3,

umowa o kredyt konsumencki na zakup towarów i usług nr (...) z 19.04.2012 r. k. 19.

M. G. złożył podpis na pierwszej i drugiej strony umowy. Umowa została podpisana również przez B. M., jako osobę reprezentującą (...) S.A.

Dowód:

zeznania świadka B. M. k. 26-27, 59-60, 151-152

zeznania świadka M. P. k. 1-3,

częściowo wyjaśnienia oskarżonego M. G. k. 102-103,

umowa o kredyt konsumencki na zakup towarów i usług nr (...) z 19.04.2012 r. k. 19.

Na podstawie zawartej umowy (...) S.A. udzielił M. G. pożyczki w kwocie 20.205,10 zł na zakup quada (...) 500 o wartości 20.000 zł. Zgodnie z zawartą umową, pożyczka miała zostać spłacona przez M. G. w 43 ratach miesięcznym o stałej wysokości raty wynoszącej 677,62 zł, której płatność przypadała na 19. dzień każdego miesiąca, począwszy od dnia 19 maja 2012 r.

Dowód:

zeznania świadka B. M. k. 26-27, 59-60, 151-152

zeznania świadka M. P. k. 1-3,

umowa o kredyt konsumencki na zakup towarów i usług nr (...) z 19.04.2012 r. k. 19.

B. M. zwrócił M. G. zaświadczenie o zatrudnieniu.

Dowód:

zeznania świadka B. M. k. 26-27, 59-60, 151-152

częściowo wyjaśnienia oskarżonego M. G. k. 102-103.

Za uzyskaną kwotę pożyczki M. G. dokonał zakupu od B. M. quada (...) 500 nr ramy (...). Oskarżony podpisał protokół odbioru pojazdu i uzgodnił z B. M., że zostanie on odebrany następnego dnia przez towarzyszące mu osoby.

Dowód:

zeznania świadka B. M. k. 26-27, 59-60, 151-152

częściowo wyjaśnienia oskarżonego M. G. k. 102-103,

protokół przekazania pojazdu z 19.04.2012 r. k. 64,

faktura VAT nr (...) z 25.04.2012 r, k. 68.

Po opuszczeniu sklepu (...) otrzymał do kobiety obiecane mu 400 zł.

Dowód:

częściowo wyjaśnienia oskarżonego M. G. k. 102-103.

W dniu 20 kwietnia 2012r. zakupiony przez oskarżonego quad został zabrany ze sklepu w Ś. na auto-lawecie przez kobietę i mężczyznę, którzy towarzyszyli oskarżonemu w dniu 19 kwietnia 2012r.

Dowód:

zeznania świadka B. M. k. 26-27, 59-60, 151-152.

Pojazd ten został następnie w dniu 11 maja 2012r. sprzedany P. C. przez osobę podającą się za M. G.. P. C. przez jakiś czas użytkował zakupiony pojazd, po wakacjach sprzedał go M. O., a ten sprzedał go następnie M. W..

Dowód:

informacja ze Starostwa Powiatowego w Ś., k. 79,

umowa sprzedaży, k. 80,

zeznania świadka P. C. k. 145-146,

zeznania świadka M. W. k. 73,

zeznania świadka M. O. k. 95,

częściowo wyjaśnienia oskarżonego M. G. k. 102-103.

M. G. nie dokonał spłaty żadnej z rat udzielonej mu pożyczki. Działania upominawcze i windykacyjne, wdrożone przez (...) S.A. wobec oskarżonego okazały się nieskuteczne.

Dowód:

zeznania świadka M. P. k. 1-3.

częściowo wyjaśnienia oskarżonego M. G. k. 102-103.

Oskarżony M. G. ma 49 lat, jest kawalerem, nie ma nikogo na utrzymaniu. Oskarżony jest z zawodu górnikiem, utrzymuje się z prac dorywczych, z których uzyskuje miesięcznie ok. 300 zł. Był karany sędownie za czyn z art. 178a § 2 k.k., nie leczył się psychiatrycznie, neurologicznie, ani odwykowo.

Dowód:

częściowo wyjaśnienia oskarżonego M. G. k. 102-103.

informacja z Krajowego Rejestru Karnego k. 105.

Oskarżony M. G. będąc słuchanym w toku postępowania przygotowawczego przyznał się do zarzucanego mu czynu i złożył wyjaśnienia. Podał, że za namową nieznanej mu kobiety zgodził się na dokonanie zakupu pojazdu na kredyt, gdyż zapewniła go ona, że będzie płacić raty. Wskazał iż uzyskał od niej zaświadczenie o zatrudnieniu z pieczęcią Zakładu (...) z L., o którym wiedział, że jest podrobione. Podał, że był pod wpływem alkoholu, ale pamięta, że kupili ten pojazd i miał być on odebrany następnego dnia. Za zakup otrzymał od kobiety kwotę 400 zł. Oskarżony zaprzeczył aby sprzedawał pojazd P. C., wskazując, że w ogóle go nie posiadał.

W toku rozprawy głównej M. G., oświadczył, że przyznaje się do popełnienia zarzucanego mu czynu. Oświadczył, że jest łatwowierny i nie zdawał sobie sprawy z tego, nie wiedział jakie konsekwencje będą go czekać. Z uwagi na zachowanie oskarżonego, które wskazywało, że jest on pod wpływem alkoholu, przewodniczący zarządził jego przebadanie przy użyciu alkotestu. Badanie przeprowadzone u oskarżonego wykazało, że znajduje się w stanie nietrzeźwości, mając 1,17 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu, w związku z czym został wydalony z sali rozpraw.

Ponadto Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Ustalenia stanu faktycznego sąd poczynił w oparciu o wiarygodne zeznania świadków B. M., E. Ż., M. P., M. W., A. G., M. O., P. C., A. M. oraz wskazane na wstępie dowody o charakterze materialnym.

Sąd w przeważającej mierze wziął również pod uwagę wyjaśnienia oskarżonego M. G., tj. w tej części, w jakiej przyznał się on do zarzucanego mu czynu i opisał okoliczności jego popełnienia. Sąd nie dał natomiast wiary oskarżonemu w zakresie w jakim wskazywał, że nie zdawał sobie sprawy ze znaczenia swojego zachowania oraz że był przekonany o tym, iż raty kredytu będzie spłacała nieznaną mu kobieta. W ocenie sądu wskazane twierdzenia oskarżonego pozostają w rażącej sprzeczności z zasadami doświadczenia życiowego i prawidłowego rozumowania i stanowią jedynie próbę umniejszenia roli oskarżonego w popełnionym przestępstwie. Sąd pominął również wyjaśnienia M. G. z postępowania sądowego, uznając, że nie mogą one stanowić dowodu w sprawie, gdyż zostały złożone przez oskarżonego w warunkach wyłączających swobodę wypowiedzi. W tym wypadku bowiem oskarżony znajdował się w stanie nietrzeźwości, mając 1,17 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu, co zostało stwierdzone w oparciu o badanie przeprowadzone przy pomocy alkotestu.

Dokonując oceny przedstawionych powyżej dowodów sąd uznał, że sprawstwo i wina oskarżonego M. G. w zakresie przypisanego mu czynu z art. 286 § 1 k.k. i art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. nie budzą wątpliwości.

Oskarżony w dniu 19 kwietnia 2012r., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami (nieustaloną kobietą i mężczyzną), doprowadził (...) S.A. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 20.205,10 zł. M. G. zawarł bowiem umowę pożyczki we wskazanej kwocie na zakup quada (...) 500 o wartości 20.000 zł, mimo że nie miał zamiaru ani możliwości się z niej wywiązać. Oskarżony nie posiadał bowiem dochodu, który umożliwiłby mu spłatę zobowiązania, którego wysokość była znaczna. Ustalając sprawstwo oskarżonego, sąd miał na uwadze to, że do zawarcia umowy pożyczki doprowadziły oszukańcze zabiegi oskarżonego, który zgłaszając B. M. chęć uzyskania pożyczki na zakup quada, podał nieprawdziwe dane dotyczące jego miejsca zatrudnienia i osiąganych zarobków - na podstawie uzyskanego od współdziałających z nim osób zaświadczenia. Następnie oskarżony w celu uzyskania pożyczki złożył pisemne oświadczenie co do wskazanych okoliczności, w którym potwierdził wcześniejsze dane, zawarte w złożonej przez niego ofercie zawarcia umowy pożyczki, która podlegała weryfikacji. Oskarżony wprowadził (...) S.A. w błąd co do zamiaru i możliwości wywiązania się z umowy pożyczki, począwszy od momentu w jakim podał nieprawdziwe dane do momentu w jakim zostały one przekształcone w treść pisemnego oświadczenia, które następnie złożył. W związku z tym, że zostało ono wpisane do umowy, oskarżony złożył je wraz z podpisaniem umowy. Oświadczenie to stanowiło zarazem jeden z warunków udzielenia pożyczki. Czuwał nad tym bezpośrednio B. M., który będąc przedstawicielem (...) S.A., podpisał umowę z oskarżonym, po złożeniu przez niego wskazanego oświadczenia.

Mając na uwadze całość zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, sąd uznał, że M. G., działał umyślnie z zamiarem doprowadzenia (...) S.A. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem. Wiedział on bowiem o tym, że nie ma możliwości wywiązania się z umowy pożyczki, lecz mimo to zawarł ją, gdyż chciał uzyskać obiecaną mu kwotę 400 zł.

Ustalając sprawstwo i winę oskarżonego sąd dokonał modyfikacji kwalifikacji prawnej w stosunku do wskazanej w zarzucie aktu oskarżenia. Sąd poza art. 286 § 1 k.k. zawarł w niej art. 297 § 1 k.k., natomiast wyeliminował art. 270 § 1 k.k. W tym zakresie sąd miał na uwadze przede wszystkim to, że podstawą udzielenia oskarżonemu pożyczki było złożone przez niego nierzetelne pisemne oświadczenie o zatrudnieniu i wysokości osiąganych dochodów, nie zaś fałszywe zaświadczenie, które w tym procesie nie było konieczne i zostało zwrócone. Ponadto nawet przy przyjęciu odmiennego stanowiska, wskazać należy, że art. 297 § 1 k.k. stanowi przepis szczególny w stosunku do art. 270 § 1 k.k. i wyłącza jego zastosowanie.

Sąd ujmując w kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu kumulatywnie art. 297 § 1 k.k. miał na uwadze to, że oskarżony niewątpliwie złożył nierzetelne pisemne oświadczenie w celu uzyskania pożyczki. Nie miało tu przy tym znaczenia fakt, iż zostało ono zawarte w umowie pożyczki, a nie sporządzone na odrębnym druku. Oświadczenie M. G. złożone podczas ubiegania się o pożyczkę na zakup towarów, zostało bowiem spisane i przez niego osobiście podpisane, a w takiej sytuacji swoim zachowaniem wypełnił on znamiona występku z art. 297 § 1 k.k.

Sąd w pełni podziela w tym zakresie stanowisko zawarte w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 07.03.2013r. sygn. V KK 304/12 (publ. <http://www.sn.pl>), zgodnie z którym nie sposób uznać za racjonalne dowodzenie, że wyłącznie czysto techniczna strona przygotowania treści i formy umowy kredytowej, a nie jej istotne elementy oraz zamiar sprawcy, który składa nierzetelne oświadczenie dotyczące okoliczności o istotnym znaczeniu dla uzyskania kredytu, decydować miałyby o zakresie jego odpowiedzialności karnej. W takiej sytuacji jak to trafnie wskazano w cyt. orzeczeniu, w przypadku gdyby jakaś osoba ubiegając się o kredyt, przyniosła ze sobą nierzetelne pisemne oświadczenie, a nie zostałoby ono "wykorzystane" w procedurze przyznawania kredytu z uwagi na to, że okoliczności w nim wskazane zostałyby wpisane do umowy kredytowej, jako oświadczenie kredytobiorcy, to nie ponosiłaby ona odpowiedzialności karnej z art. 297 § 1 k.k., natomiast taką odpowiedzialność by ponosił, gdyby to przyniesione przez nią oświadczenie zostało przedłożone i załączone do dokumentacji kredytowej, jako jej istotny element w procedurze przyznawania kredytu.

Czyn oskarżonego M. G. był zawiniony, nie zachodziły okoliczności wyłączające winę ani bezprawność.

Sąd wymierzając oskarżonemu M. G. karę jednego roku i dwóch miesięcy pozbawienia wolności za popełnione przez niego przestępstwo z art. 286 § 1 k.k., baczyl na dyrektywy wskazane w art. 53 k.k., uwzględniając stopień zawinienia i społecznej szkodliwości czynu przypisanego oskarżonemu, a nadto cele zapobiegawcze i wychowawcze, która to kara winna osiągnąć wobec oskarżonego. Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności, jak również sposób działania oskarżonego i wartość mienia do którego niekorzystnego rozporządzenia doprowadził on pokrzywdzoną spółkę, sąd uznał, że wymierzona mu kara, jest sankcją sprawiedliwą, w której znajdują odzwierciedlenie wszystkie wskazywane wyżej okoliczności.

Sąd warunkowo zawiesił wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności na okres 3 lat próby, uznając iż zastosowanie środka probacyjnego spełni swe wychowawczo – prewencyjne cele i będzie wystarczające dla osiągnięcia wobec sprawcy celów kary, a w szczególności zapobieżenia powrotowi do przestępstwa. Wymierzona oskarżonemu kara pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, winna stanowić dla niego wystarczającą naukę, a zarazem przestrożę na przyszłość i impuls do przestrzegania prawa i zasad współżycia społecznego.

Sąd w pkt III wyroku orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci obowiązku naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem, poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego (...) S.A. we W. kwoty 20.205,10 zł, co stanowi równowartość wyludzonej pożyczki.

W pkt IV – VI wyroku sąd na podstawie art. 230 § 2 k.p.k. orzekł o zwrocie dowodów rzeczowych (zbędnych w sprawie) podmiotom, od których zostały one zatrzymane.

Mając na uwadze sytuację majątkową oskarżonego, sąd zwolnił go od zapłaty kosztów sądowych, zaliczając je na rachunek Skarbu Państwa.

SSR Radosław Gluza